Пролетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 98 (7428) | АЎТОРАК, 10 ЛІСТАПАДА | 1942 г.

ПРАЧЫТАЎ—ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ

Мы вядзем вялікую вызваленчую вайну. Мы вядзем яе не адны, а разам з нашымі саюзнікамі. Яна нясе нам перамогу над подлымі ворагамі чалавецтва, над нямецка-фашысцкімі імперыялістамі.

І. СТАЛІН.

XXV ГАДАВІНА ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ.

Даклад Старшыні Дзяржаўнага Камітэта Абароны таварыша І. В. СТАЛІНА на ўрачыстым паседжанні Маскоўскага Совета дэпутатаў працоўных з партыйнымі і грамадскімі арганізацыямі г. Масквы 6 лістапада 1942 года.

Таварышы!

Сёння мы святкуем 25-годдзе перамогі Совецкай рэволюцыі ў нашай краіне. Прайшло 25 год з таго часу, як устанавіўся ў нас Совецкі лад. Мы стаім на парозе наступнага, 26-га года існавання Совецкага ладу.

На ўрачыстых паседжаннях у гадавіну Кастрычніцкай Совецкай рэволюцыі звычайна прынята падводзіць вынікі работы дзяржаўных і партыйных органаў за прайшоўшы год. Мне даручана прадставіць вам справаздачны даклад аб гэтых іменна выніках за прайшоўшы год—ад лістапада мінулага года да лістапада гэтага года.

Дзейнасць нашых дзяржаўных і партыйных органаў адбывалася за прайшоўшы перыяд у двух напрамках: у напрамку мірнага будаўніцтва і арганізацыі моцнага тыла для нашага фронта,—з аднаго боку, і ў напрамку правядзення абарончых і наступальных аперацый Чырвонай Арміі,—з другога боку.

1. АРГАНІЗАТАРСКАЯ РАБОТА Ў ТЫЛУ

Мірная будаўнічая работа нашых кіруючых органаў выразілася за гэты перыяд у перабазіраванні нашай прамысловасці як ваеннай, так і грамадзянскай ва ўсходнія раёны нашай краіны, у эвакуацыі і ўстройстве на новых месцах рабочых і абсталявання прадпрыемстваў, у пашырэнні пасеўных плошчаў і ў павелічэнні азімага кліна на ўсходзе, нарэшце, у карэнным палепшанні работы нашых прадпрыемстваў, якія працуюць на фронт, і ва ўмацаванні працоўнай дысцыпліны ў тылу, як на заводах, так і ў калгасах і соўгасах. Трэба сказаць, што гэта была самая цяжкая і самая складаная арганізатарская работа вялікага маштабу ўсіх нашых гаспадарчых і адміністратыўных наркаматаў, у тым ліку—нашага чыгуначнага транспарта. Аднак цяжкасці ўдалося перамагчы. І цяпер нашы заводы, калгасы і соўгасы, нягледзячы на ўсе цяжкасці ваеннага часу, працуюць бясспрэчна здавальняюча. Нашы ваенныя заводы і сумежныя з імі прадпрыемствы чэсна і акуратна забяспечваюць Чырвоную Армію гарматамі, мінамётамі, самалётамі, танкамі, кулямётамі, вінтоўкамі, боепрыпасамі. Нашы калгасы і соўгасы таксама чэсна і акуратна забяспечваюць насельніцтва і Чырвоную Армію харчаваннем, а нашу прамысловасць—сыравінай. Трэба прызнаць, што наша краіна ніколі яшчэ не мела такога моцнага і арганізаванага тыла.

У выніку ўсёй гэтай складанай арганізатарскай і будаўнічай работы пераўтварыліся не толькі наша краіна, але і самі людзі ў тылу. Людзі сталі больш падцягнутымі, менш расхлябанымі, больш дысцыплінаванымі, навучыліся працаваць па-ваеннаму, сталі ўсведамляць свой абавязак перад Радзімай і перад яе абаронцамі на фронце—перад Чырвонай Арміяй. Ратазеяў і разгільдзяеў, пазбаўленых пачуцця грамадзянскага абавязку, становіцца ў тылу ўсё менш і менш. Арганізаваных і дысцыплінаваных людзей, поўных пачуцця грамадзянскага абавязку, становіцца ўсё больш і больш.

Але прайшоўшы год з'яўляецца, як я ўжо гаварыў, не толькі годам мірнага будаўніцтва. Ён з'яўляецца разам з тым годам Айчыннай вайны з нямецкімі захопнікамі, якія подла і вераломна напалі на нашу міралюбівую краіну.

2. ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ НА СОВЕЦКА-НЯМЕЦКІМ ФРОНЦЕ

Што датычыцца ваеннай дзейнасці нашых кіруючых органаў за прайшоўшы год, то яна выразілася ў забеспячэнні наступальных і абарончых аперацый Чырвонай Арміі супроць нямецка-фашысцкіх войск. Ваенныя дзеянні на совецка-нямецкім фронце за прайшоўшы год можна разбіць на два перыяды: першы перыяд—гэта ў пераважнасці зімні перыяд, калі Чырвоная Армія, адбіўшы атаку немцаў на Маскву, узяла ініцыятыву ў свае рукі, перайшла ў наступленне, пагнала нямецкія войскі і на працягу 4-х месяцаў прайшла месцамі больш 400 кіламетраў, і другі перыяд — гэта летні перыяд, калі нямецка-фашысцкія войскі, карыстаючыся адсутнасцю другога фронта ў Еўропе, сабралі ўсе свае свабодныя рэзервы, прарвалі фронт у паўднёва-заходнім напрамку і, узяўшы ў свае рукі ініцыятыву, прайшлі месцамі на працягу 5 месяцаў да 500 кіламетраў.

Ваенныя дзеянні на працягу першага перыяда, асабліва-ж паспяховыя дзеянні Чырвонай Арміі ў раёне Растова, Тулы, Калугі, пад Масквой, пад Тіхвінам і Ленінградам — ускрылі два знамянальных факты. Яны паказалі, па-першае, што Чырвоная Армія і яе баявыя кадры выраслі ў сур'ёзную сілу, здольную не толькі ўстаяць супроць напору нямецка-фашысцкіх войск, але і разбіць іх у адкрытым баю і пагнаць іх назад. Яны паказалі, па-другое, што нямецка-фашысцкія войскі пры ўсёй іх стойкасці маюць такія сур'ёзныя арганічныя недахопы, якія пры некаторых спрыяючых умовах для Чырвонай Арміі могуць прывесці да паражэння нямецкіх войск. Нельга лічыць выпадковасцю той факт, што нямецкія войскі, якія прайшлі трыумфальным маршам усю Еўропу і разбілі адным ударам французскія войскі, якія лічыліся першакласнымі войскамі, сустрэлі сапраўдны ваенны адпор толькі ў нашай краіне, і не толькі адпор, але аказаліся вымушанымі пад ударамі Чырвонай Арміі адступіць ад занятых пазіцый больш чым на 400 кіламетраў, кідаючы на шляху адступлення каласальную колькасць гармат, машын, боепрыпасаў. Аднымі зімнімі ўмовамі вайны ніяк нельга растлумачыць гэты факт.

Другі перыяд ваенных дзеянняў на совецка-нямецкім фронце адзначаецца пераломам у карысць немцаў, пераходам ініцыятывы ў рукі немцаў, прарывам нашага фронта на паўднёва-заходнім напрамку, прасоўваннем нямецкіх войск уперад і выхадам у раёны Варонежа, Сталінграда, Новарасійска, Пяцігорска, Маздока. Карыстаючыся адсутнасцю другога фронта ў Еўропе, немцы і іх саюзнікі кінулі на фронт усе свае свабодныя рэзервы і, нацэліўшы іх на адным напрамку, на паўднёва-заходнім напрамку, стварылі тут вялікую перавагу сіл і дабіліся значнага тактычнага поспеху.

Відаць немцы ўжо не так моцныя, каб павесці адначасова наступленне па ўсіх трох напрамках, на поўдзень, на поўнач, на цэнтр, як гэта мела месца ў першыя месяцы нямецкага наступлення летам мінулага года, але яны яшчэ дастаткова моцныя для таго, каб арганізаваць сур'ёзнае наступленне на якім-небудзь адным напрамку.

Якую галоўную мэту ставілі сабе нямецка-фашысцкія стратэгі, адкрываючы сваё летняе наступленне на нашым фронце? Калі меркаваць па водгуках замежнага друку, у тым ліку і нямецкага, то можна падумаць, што галоўная мэта наступлення заключалася ў заняцці нафтавых раёнаў Грознага і Баку. Але факты рашуча абвяргаюць такое меркаванне. Факты гавораць, што прасоўванне немцаў у бок нафтавых раёнаў СССР з'яўляецца не галоўнай, а дапаможнай мэтай.

У чым-жа, у такім выпадку, заключалася галоўная мэта нямецкага наступлення? Яна заключалася ў тым, каб абыйсці Маскву з усхода, адрэзаць яе ад волжскага і ўральскага тыла і потым ударыць на Маскву. Прасоўванне немцаў на поўдзень у бок нафтавых раёнаў мела сваёй дапаможнай мэтай не толькі і не столькі заняцце нафтавых раёнаў, колькі адцягненне нашых галоўных рэзерваў на поўдзень і паслабленне Маскоўскага фронта, каб тым лягчэй дабіцца поспеху пры ўдары на Маскву. Гэтым уласна і тлумачыцца, што галоўная групіроўка нямецкіх войск знаходзіцца цяпер не на поўдні, а ў раёне Орла і Сталінграда.

(ПРАЦЯГ НА 2-й СТАРОНЦЫ).

ПРАЦЯГ ДАКЛАДА ТАВАРЫША І. В. СТАЛІНА

Нядаўна ў рукі нашых людзей трапіў адзін нямецкі афіцэр германскага генштаба. У гэтага афіцэра знайшлі карту з абазначэннем плана прасоўвання нямецкіх войск па тэрмінах. З гэтага дакумента відаць, што немцы меркавалі быць у Барысаглебску 10 ліпеня гэтага года, у Сталінградзе — 25 ліпеня, у Саратаве—10 жніўня, у Куйбышэве—15 жніўня, у Арзамасе—10 верасня, у Баку—25 верасня.

Гэты дакумент поўнасцю пацвярджае нашы даныя аб тым, што галоўная мэта летняга наступлення немцаў заключалася ў абыходзе Масквы з усхода і ва ўдары па Маскве, тады як прасоўванне на поўдзень мела сваёй мэтай, апрача ўсяго іншага, адцягненне нашых рэзерваў далей ад Масквы і паслабленне Маскоўскага фронта, каб тым лягчэй было правесці ўдар па Маскве.

Карацей кажучы, галоўная мэта летняга наступлення немцаў заключалася ў тым, каб акружыць Маскву і закончыць вайну ў гэтым годзе.

У лістападзе мінулага года немцы разлічвалі ўдарам у лоб па Маскве ўзяць Маскву, прымусіць Чырвоную Армію капітуліраваць і тым дабіцца заканчэння вайны на Усходзе. Гэтымі ілюзіямі кармілі яны сваіх салдат. Але гэтыя разлікі немцаў, як вядома, не апраўдаліся. Апёкшыся ў мінулым годзе на лабавым удары па Маскве, немцы меркавалі ўзяць Маскву ў гэтым годзе ўжо абходным рухам і тым закончыць вайну на Усходзе. Гэтымі ілюзіямі кормяць яны цяпер сваіх адурманеных салдат. Як вядома, гэтыя разлікі немцаў таксама не апраўдаліся. У выніку, пагнаўшыся за двума зайцамі—і за нафтаю, і за акружэннем Масквы, —нямецка-фашысцкія стратэгі апынуліся ў цяжкім становішчы.

Такім чынам, тактычныя поспехі летняга наступлення немцаў аказаліся незавершанымі з прычыны яўнай нерэальнасці іх стратэгічных планаў.

3. ПЫТАННЕ АБ ДРУГІМ ФРОНЦЕ У ЕЎРОПЕ

Чым растлумачыць той факт, што немцам усё-ж удалося ў гэтым годзе ўзяць у свае рукі ініцыятыву ваенных дзеянняў і атрымаць сур'ёзныя тактычныя поспехі на нашым фронце?

Тлумачыцца гэта тым, што немцам і іх саюзнікам удалося сабраць усе свае свабодныя рэзервы, кінуць іх на ўсходні фронт і стварыць на адным з напрамкаў вялікую перавагу сіл. Не можа быць сумненняў, што немцы без гэтых мерапрыемстваў не змаглі-б дабіцца поспеху на нашым фронце.

Але чаму ім удалося сабраць усе свае рэзервы і кінуць іх на ўсходні фронт? Таму што адсутнасць другога фронта ў Еўропе дала ім магчымасць правесці гэтую аперацыю без якога-небудзь рыску для сябе.

Значыцца галоўная прычына тактычных поспехаў немцаў на нашым фронце ў гэтым годзе заключаецца ў тым, што адсутнасць другога фронта ў Еўропе дала ім магчымасць кінуць на наш фронт усе свабодныя рэзервы і стварыць вялікую перавагу сваіх сіл на паўднёва-заходнім напрамку.

Дапусцім, што ў Еўропе існаваўбы другі фронт, таксама як ён існаваў у першую сусветную вайну, і другі фронт адцягваў-бы на сябе, скажам, 60 нямецкіх дывізій і 20 дывізій саюзнікаў Германіі. Якім было-б становішча нямецкіх войск на нашым фронце? Не цяжка здагадацца, што іх становішча было-б плачэўным. Больш таго, гэта быўбы пачатак канца нямецка-фашысцкіх войск, бо Чырвоная Армія стаяла-б у гэтым выпадку не там, дзе яна стаіць цяпер, а дзе-небудзь каля Пскова, Мінска, Жытоміра, Одэсы. Гэта значыць, што ўжо летам гэтага года нямецка-фашысцкая армія стаяла-б перад сваёй катастрофай. І калі гэтага не здарылася, то таму, што немцаў выратавала адсутнасць другога фронта ў Еўропе.

Разгледзім пытанне аб другім фронце ў Еўропе ў гістарычным разрэзе.

У першую сусветную вайну Германіі прышлося ваяваць на два фронты, на Захадзе, галоўным чынам, супроць Англіі і Францыі, і на Усходзе—супроць рускіх войск. Значыцца ў першую сусветную вайну існаваў другі фронт супроць Германіі. З 220 дывізій, якія былі тады ў Германіі, на рускім фронце стаяла не больш 85 нямецкіх дывізій. Калі да гэтага дадаць войскі саюзнікаў Германіі, якія стаялі супроць рускага фронта, а іменна, 37 аўстра-венгерскіх дывізій, дзве балгарскіх і 3 турэцкіх дывізій, то ўсяго саставіцца 127 дывізій, якія стаялі супроць рускіх войск. Астатнія дывізіі Германіі і яе саюзнікаў трымалі фронт галоўным чынам супроць англа-французскіх войск, а частка з іх несла гарнізонную службу ў акупіраваных тэрыторыях Еўропы.

Так абстаяла справа ў першую сусветную вайну.

Як абстаіць справа цяпер, у другую сусветную вайну, скажам, у верасні месяцы гэтага года?

Па правераных даных, не выключаючых якіх-небудзь сумненняў, з 256 дывізій, якія ёсць цяпер у Германіі, на нашым фронце стаіць не менш 179 нямецкіх дывізій. Калі да гэтага дадаць 22 румынскіх дывізіі, 14 фінскіх дывізій, 10 італьянскіх дывізій, 13 венгерскіх дывізій, адну славацкую дывізію і адну іспанскую дывізію, то ўсяго саставіцца 240 дывізій, якія змагаюцца зараз на нашым фронце. Астатнія дывізіі немцаў і іх саюзнікаў нясуць гарнізонную службу ў акупіраваных краінах (Францыя, Бельгія, Нарвегія, Галандыя, Югаславія, Польшча, Чэхаславакія і т. д.), частка-ж з іх вядзе вайну ў Лівіі за Егіпет, супроць Англіі, прычым лівійскі фронт адцягвае ўсяго 4 нямецкіх дывізіі і 11 італьянскіх дывізій.

Значыцца замест 127 дывізій у першую сусветную вайну, мы маем цяпер супроць нашага фронта не менш 240 дывізій, а замест 85 нямецкіх дывізій мы маем цяпер 179 нямецкіх дывізій, якія змагаюцца супроць Чырвонай Арміі.

Вось дзе галоўная прычына і аснова тактычных поспехаў нямецка-фашысцкіх войск на нашым фронце летам гэтага года.

Нашэсце немцаў на нашу краіну часта параўноўваюць з нашэсцем Напалеона на Расію. Але гэтае параўнанне не вытрымлівае крытыкі. З 600 тысяч войск, якія адправіліся ў паход на Расію, Напалеон давёў да Барадзіно ледзь 130—140 тысяч войск. Гэта ўсё, чым ён мог распалагаць пад Масквой. Ну, а мы маем цяпер больш трох мільёнаў войск, якія стаяць перад фронтам Чырвонай Арміі і ўзброены ўсімі сродкамі сучаснай вайны. Якое-ж можа быць тут параўнанне?

Нашэсце немцаў на нашу краіну параўноўваюць часам таксама з нашэсцем Германіі на Расію ў перыяд першай сусветнай вайны. Але гэта параўнанне таксама не вытрымлівае крытыкі. Па-першае, у першую сусветную вайну існаваў другі фронт у Еўропе, які моцна затрудняў становішча немцаў, тады як у гэтай вайне няма другога фронта ў Еўропе. Па-другое, у гэту вайну супроць нашага фронта стаіць удвая больш войск, чым у першую сусветную вайну. Ясна, што параўнанне не пparticular падыходзіць.

Цяпер вы можаце ўявіць, наколькі сур'ёзныя і незвычайныя тыя цяжкасці, якія стаяць перад Чырвонай Арміяй, і да чаго вялікі той гераізм, які праяўляе Чырвоная Армія ў яе вызваленчай вайне супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў.

Я думаю, што ніякая другая краіна і ніякая другая армія не магла-б вытрымаць падобны націск азвярэлых банд нямецка-фашысцкіх разбойнікаў і іх саюзнікаў. Толькі наша Совецкая краіна, і толькі наша Чырвоная Армія здольны вытрымаць такі націск. (БУРНЫЯ АПЛАДЫСМЕНТЫ). І не толькі вытрымаць, але і перамагчы яго.

Часта пытаюцца: а ці будзе ўсё-ж другі фронт у Еўропе. Так, будзе, рана ці позна, але будзе. І ён будзе не толькі таму, што ён патрэбен нам, але і, раней за ўсё, таму, што ён не менш патрэбен нашым саюзнікам, чым нам. Нашы саюзнікі не могуць не разумець, што пасля таго, як Францыя вышла са строю, адсутнасць другога фронта супроць фашысцкай Германіі можа скончыцца дрэнна для ўсіх свабодалюбівых краін, у тым ліку — для саміх саюзнікаў.

4. БАЯВЫ САЮЗ СССР, АНГЛІІ І ЗША СУПРОЦЬ ГІТЛЕРАЎСКАЙ ГЕРМАНІІ І ЯЕ САЮЗНІКАЎ У ЕЎРОПЕ

Цяпер ужо можна лічыць бясспрэчным, што ў ходзе вайны, навязанай народам гітлераўскай Германіяй, адбылася карэнная размяжоўка сіл, адбылося ўтварэнне двух супроцьлеглых лагераў, лагера італа-германскай кааліцыі і лагера англа-совецка-амерыканскай кааліцыі.

Бясспрэчна таксама і тое, што гэтыя дзве супроцьлеглыя кааліцыі кіруюцца двума рознымі супроцьлеглымі праграмамі дзеяння.

Праграму дзеяння італа-германскай кааліцыі можна ахарактарызаваць наступнымі пунктамі: расавая нянавісць; панаванне «абраных» нацый; заняволенне другіх нацый і захоп іх тэрыторый; эканамічнае заняволенне пакораных нацый і раскраданне іх нацыянальнага багацця; знішчэнне дэмакратычных свабод; паўсямеснае ўстанаўленне гітлераўскага рэжыму.

Праграма дзеяння англа-совецка-амерыканскай кааліцыі: знішчэнне расавай выключнасці; роўнапраўе нацый і недатыкальнасць іх тэрыторый; вызваленне заняволеных нацый і аднаўленне іх суверэнных правоў; права кожнай нацыі ўстрайвацца па свайму жаданню; эканамічная дапамога пацярпеўшым нацыям і садзейнічанне ім у справе дасягнення іх матэрыяльнага дабрабыту; аднаўленне дэмакратычных свабод; знішчэнне гітлераўскага рэжыму.

Праграма дзеяння італа - германскай кааліцыі прывяла да таго, што ўсе акупіраваныя краіны Еўропы—Нарвегія, Данія, Бельгія, Галандыя, Францыя, Польшча, Чэхаславакія, Югаславія, Грэцыя, акупіраваныя абласці СССР—палаюць нянавісцю да італа-германскай тыраніі, шкодзяць немцам і іх саюзнікам, як толькі могуць, і чакаюць зручнага моманту для таго, каб адпомсціць сваім прыгнятальнікам за тыя прыніжэнні і гвалты, якія яны пераносяць.

У сувязі з гэтым адна з характэрных рыс сучаснага моманту заключаецца ў тым, што прагрэсіўна расце ізаляцыя італа-германскай кааліцыі і вычарпанне яе маральна-палітычных рэзерваў у Еўропе, расце яе аслабленне і разлажэнне.

Праграма дзеяння англа-совецка-амерыканскай кааліцыі прывяла да таго, што ўсе акупіраваныя краіны ў Еўропе поўны спачування да членаў гэтай кааліцыі і гатовы аказаць ім любую падтрымку, на якую толькі яны здольны.

У сувязі з гэтым другая характэрная рыса сучаснага моманту заключаецца ў тым, што маральна-палітычныя рэзервы гэтай кааліцыі з дня ў дзень растуць у Еўропе,—і не толькі ў Еўропе,—і што гэта кааліцыя прагрэсіўна абрастае мільёнамі спачуваючых людзей, гатовых змагацца разам з ёю супроць тыраніі Гітлера.

Калі разглядзець пытанне аб суадносінах сіл двух кааліцый з пункту гледжання чалавечых і матэрыяльных рэсурсаў, то нельга не прыйсці да вываду, што мы маем тут бясспрэчную перавагу на баку англа - совецка - амерыканскай кааліцыі.

Але вось пытанне: ці дастаткова адной толькі гэтай перавагі, каб заваяваць перамогу? Бываюць-жа такія выпадкі, калі рэсурсаў многа, але выдаткоўваюцца яны так бесталкова, што перавага аказваецца роўнай нулю. Ясна, што апрача рэсурсаў неабходна яшчэ здольнасць мабілізаваць гэтыя рэсурсы і ўменне правільна выдаткоўваць іх, Ці ёсць падстава сумнявацца ў наяўнасці такога ўмення і такой здольнасці ў людзей англа-совецка-амерыканскай кааліцыі? Ёсць людзі, якія сумняваюцца ў гэтым. Але на якой падставе яны сумняваюцца? У свой час людзі гэтай кааліцыі праявілі ўменне і здольнасць мабілізаваць рэсурсы сваіх краін і правільна выдаткоўваць іх для мэт гаспадарчага і культурна-палітычнага будаўніцтва. Паўстае пытанне, якая ёсць падстава сумнявацца ў тым, што людзі, праявіўшыя здольнасць і ўменне ў справе мабілізацыі і размеркавання рэсурсаў для гаспадарчых і культурна-палітычных мэт, акажуцца не здольнымі прарабіць тую-ж работу для ажыццяўлення ваенных мэт? Я думаю, што такіх падстаў няма.

Кажуць, што англа-совецка-амерыканская кааліцыя мае ўсе шансы на перамогу, і яна напэўна перамагла-б, калі-б не было ў яе аднаго арганічнага недахопу, здольнага аслабіць і разлажыць яе. Недахоп гэты, па думцы гэтых людзей, заключаецца ў тым, што гэта кааліцыя складаецца з рознародных элементаў, маючых неаднолькавую ідэалогію і што гэта акалічнасць не дасць ім магчымасці арганізаваць сумесныя дзеянні супроць агульнага ворага.

Я думаю, што гэта сцвярджэнне няправільнае.

Было-б смешна адмаўляць розніцу ў ідэалогіі і ў грамадскім ладзе дзяржаў, уваходзячых у састаў англа - совецка-амерыканскай кааліцыі. Але ці выключае гэтая акалічнасць магчымасць і мэтазгоднасць сумесных дзеянняў членаў гэтай кааліцыі супроць агульнага ворага, які нясе ім пагрозу заняволення? Безумоўна, не выключае. Больш таго,—стварыўшаяся пагроза настойліва дыктуе членам кааліцыі неабходнасць сумесных дзеянняў для таго, каб пазбавіць чалавецтва ад зваро-

(КАНЕЦ НА 3-й СТАРОНЦЫ).

Канец даклада таварыша І. В. СТАЛІНА

ту да дзікунства і да сярэдневяковых зверстваў. Хіба праграма дзеянняў англа - совецка-амерыканскай кааліцыі недастатковая для таго, каб арганізаваць на яе базе сумесную барацьбу супроць гітлераўскай тыраніі і дабіцца перамогі над ёю? Я думаю, што ўпаўне дастатковая.

Меркаванне гэтых людзей няправільнае яшчэ і таму, што яно поўнасцю абвяргаецца падзеямі прайшоўшага года. На самой справе, калі-б гэтыя людзі былі правы, мы наглядалі-б факты прагрэсіўнага адмежавання адзін ад другога членаў англа-совецка-амерыканскай кааліцыі. Аднак мы не толькі не наглядаем гэтага, а наадварот, мы маем факты і падзеі, якія гавораць аб прагрэсіўным зблiжэнні членаў англа - совецка-амерыканскай кааліцыі і аб'еднанні іх у адзіны баявы саюз. Падзеі прайшоўшага года даюць прамыя на тое доказы. У ліпені 1941 года, праз некалькі тыдняў пасля нападу Германіі на СССР, Англія заключыла з намі пагадненне «Аб сумесных дзеяннях у вайне супроць Германіі». Са Злучанымі Штатамі Амерыкі мы яшчэ не мелі тады ніякіх пагадненняў наконт гэтага. Праз 10 месяцаў пасля гэтага, 26 мая 1942 года ў часе наведання Англіі таварышам Молатавым, Англія заключыла з намі «Дагавор аб саюзе ў вайне супроць гітлераўскай Германіі і яе саўдзельнікаў у Еўропе і аб супрацоўніцтве і ўзаемнай дапамозе пасля вайны». Дагавор гэты заключаны на 20 год. Ён знамянуе сабой гістарычны паварот у адносінах паміж нашай краінай і Англіяй. У чэрвені 1942 года, у часе наведання ЗША таварышам Молатавым, Злучаныя Штаты Амерыкі падпісалі з намі «Пагадненне аб прынцыпах, прымяняемых да ўзаемнай дапамогі ў вядзенні вайны супроць агрэсіі», пагадненне, якое робіць сур'ёзны крок наперад у адносінах паміж СССР і ЗША. Нарэшце, варта адзначыць такі важны факт, як наведанне Масквы прэм'ер-міністрам Вялікабрытаніі п-нам Чэрчылем, якое ўстанавіла поўнае ўзаемаразуменне кіраўнікоў абодвух краін. Не можа быць сумнення, што ўсе гэтыя факты гавораць аб прагрэсіўным зблiжэнні СССР, Вялікабрытаніі і Злучаных Штатаў Амерыкі і аб аб'яднанні іх у баявы саюз супроць італа-германскай кааліцыі.

Выходзіць, што логіка рэчаў мацней усякай іншай логікі.

Вывад адзін: англа-совецка-амерыканская кааліцыя мае ўсе шансы, каб перамагчы італа-германскую кааліцыю, і яна несумненна пераможа.

5. НАШЫ ЗАДАЧЫ

Вайна парвала ўсе пакровы і агаліла ўсе адносіны. Становішча стала да таго яскравым, што няма нічога лягчэй, як вызначыць нашы задачы ў гэтай вайне.

У сваёй гутарцы з турэцкім генералам Эркілет, апублікаванай у турэцкай газеце «Джумхурыет», людаед Гітлер гаворыць: «Мы знішчым Расію, каб яна больш ніколі не магла падняцца». Здаецца, ясна, хоць і глупавата. (СМЕХ). У нас няма такой задачы, каб знішчыць Германію, бо немагчыма знішчыць Германію, як немагчыма знішчыць Расію. Але знішчыць гітлераўскую дзяржаву—можна і патрэбна. (БУРНЫЯ АПЛАДЫСМЕНТЫ).

Наша першая задача ў тым іменна і заключаецца, каб знішчыць гітлераўскую дзяржаву і яе натхніцеляў. (БУРНЫЯ АПЛАДЫСМЕНТЫ).

У той-жа гутарцы з тым-жа генералам людаед Гітлер прадаўжае: «Мы будзем прадаўжаць вайну да таго часу, пакуль у Расіі не застанецца арганізаванай ваеннай сілы». Здаецца, ясна, хоць і непісьменна. (СМЕХ). У нас няма такой задачы, каб знішчыць усякую арганізаваную ваенную сілу ў Германіі, бо любы пісьменны чалавек зразумее, што гэта не толькі немагчыма ў адносінах Германіі, як і ў адносінах Расіі, але і немэтазгодна з пункту гледжання пераможца. Але знішчыць гітлераўскую армію—можна і патрэбна. (БУРНЫЯ АПЛАДЫСМЕНТЫ).

Наша другая задача ў тым іменна і заключаецца, каб знішчыць гітлераўскую армію і яе кіраўнікоў. (БУРНЫЯ АПЛАДЫСМЕНТЫ).

Гітлераўскія нягоднікі ўзялі за правіла катаваць совецкіх ваеннапалонных, забіваць іх сотнямі, асуджаць на галодную смерць тысячы з іх. Яны гвалтуюць і забіваюць грамадзянскае насельніцтва акупіраваных тэрыторый нашай краіны, мужчын і жанчын, дзяцей і старыкоў, нашых братоў і сясцёр. Яны паставілі сваёй мэтай кінуць у рабства або знішчыць насельніцтва Украіны, Беларусі, Прыбалтыкі, Малдавіі, Крыма, Каўказа. Толькі нізкія людзі і нягоднікі, якія пазбаўлены чэсці і апусціліся да стану жывёлы, могуць дазволіць сабе такія злачынствы ў адносінах нявінных бяззбройных людзей. Але гэта не ўсё. Яны пакрылі Еўропу шыбеніцамі і канцэнтрацыйнымі лагерамі. Яны ўвялі подлую «сістэму заложнікаў». Яны расстрэльваюць і вешаюць ні ў чым нявінных грамадзян, узятых «пад залог», з-за таго, што якой-небудзь нямецкай жывёле перашкодзілі гвалціць жанчын або аграбіць абываталяў. Яны ператварылі Еўропу ў турму народаў. І гэта называецца ў іх—«новы парадак у Еўропе». Мы ведаем віноўнікаў гэтых злачынстваў, будаўнікоў «новага парадку ў Еўропе», усіх гэтых новаспечаных генерал-губернатараў і проста губернатараў, камендантаў і падкамендантаў. Іх імёны вядомы дзесяткам тысяч замучаных людзей. Няхай ведаюць гэтыя каты, што ім не ўйсці ад адказнасці за свае злачынствы і не мінаваць караючай рукі замучаных народаў.

Наша трэцяя задача заключаецца ў тым, каб разбурыць ненавісны «новы парадак у Еўропе» і пакараць яго будаўнікоў.

Такія нашы задачы. (БУРНЫЯ АПЛАДЫСМЕНТЫ).

Таварышы! Мы вядзем вялікую вызваленчую вайну. Мы вядзем яе не адны, а разам з нашымі саюзнікамі. Яна нясе нам перамогу над подлымі ворагамі чалавецтва, над нямецка - фашысцкімі імперыялістамі. На яе сцягу напісана:

НЯХАЙ ЖЫВЕ ПЕРАМОГА АНГЛА - СОВЕЦКА-АМЕРЫКАНСКАГА БАЯВОГА САЮЗА! (Апладысменты).

НЯХАЙ ЖЫВЕ ВЫЗВАЛЕННЕ НАРОДАЎ ЕЎРОПЫ АД ГІТЛЕРАЎСКАЙ ТЫРАНІІ! (Апладысменты).

НЯХАЙ ЖЫВЕ СВАБОДА І НЕЗАЛЕЖНАСЦЬ НАШАЙ СЛАЎНАЙ СОВЕЦКАЙ РАДЗІМЫ! (Апладысменты).

ПРАКЛЯЦЦЕ І СМЕРЦЬ НЯМЕЦКА - ФАШЫСЦКІМ ЗАХОПНІКАМ, ІХ ДЗЯРЖАВЕ, ІХ АРМІІ, ІХ «НОВАМУ ПАРАДКУ Ў ЕЎРОПЕ»! (Апладысменты).

НАШАЙ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ—СЛАВА! (Бурныя апладысменты).

НАШАМУ ВАЕННА - МАРСКОМУ ФЛОТУ — СЛАВА! (Бурныя апладысменты).

НАШЫМ ПАРТЫЗАНАМ І ПАРТЫЗАНКАМ — СЛАВА! (Бурныя, працяглыя апладысменты. Усе ўстаюць. Авацыя ўсяго зала).

ЗАГАД

НАРОДНАГА КАМІСАРА АБАРОНЫ

7 лістапада 1942 г. № 345 г. Масква

Таварышы чырвонаармейцы, камандзіры і палітработнікі, партызаны і партызанкі! Працоўныя Совецкага Саюза!

Ад імя Совецкага ўрада і нашай большэвіцкай партыі вітаю і віншую вас з днём 25-годдзя перамогі Вялікай Кастрычніцкай Соцыялістычнай Рэвалюцыі.

Чвэрць века назад рабочыя і сяляне пад кіраўніцтвам партыі большэвікоў і вялікага Леніна ўстанавілі ў нашай краіне ўладу Советаў. Слаўны шлях прайшлі народы Совецкага Саюза за гэты час. За 25 год наша Радзіма стала магутнай соцыялістычнай індустрыяльнай і калгаснай дзяржавай. Народы совецкай дзяржавы, заваяваўшы сабе свабоду і незалежнасць, аб'едналіся ў непарушным брацкім супрацоўніцтве. Совецкія людзі вызваліліся ад усякага прыгнечання і ўпорнай працай забяспечылі сабе заможнае і культурнае жыццё.

Сёння дваццаць пятую гадавіну Вялікай Кастрычніцкай Соцыялістычнай Рэвалюцыі народы нашай краіны сустракаюць у разгары суровай барацьбы супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў і іх саўдзельнікаў у Еўропе.

У пачатку гэтага года, у зімні перыяд, Чырвоная Армія нанесла нямецка-фашысцкім войскам сур'ёзныя ўдары. Адбіўшы атаку немцаў на Маскву, яна ўзяла ў свае рукі ініцыятыву, перайшла ў наступленне і пагнала на захад нямецкія войскі, вызваліўшы ад нямецкага рабства цэлы рад абласцей нашай краіны. Чырвоная Армія паказала, такім чынам, што пры некаторых спрыяючых умовах яна можа перамагчы нямецка-фашысцкія войскі.

Летам аднак становішча на фронце змянілася к горшаму. Выкарыстаўшы адсутнасць другога фронта ў Еўропе, немцы і іх саюзнікі сабралі ўсе свае рэзервы пад мяцёлку, кінулі іх на наш украінскі фронт і прарвалі яго. Цаной велізарных страт нямецка-фашысцкім войскам удалося прасунуцца на поўдні і паставіць пад пагрозу Сталінград, Чорнаморскае ўзбярэжжа, Грозны, подступы да Закаўказзя.

Праўда, стойкасць і мужнасць Чырвонай Арміі сарвалі планы немцаў па абыходу Масквы з усходу і ўдару з тылу на сталіцу нашай краіны. Вораг спынен пад Сталінградам. Але, спынены пад Сталінградам і паклаўшы ўжо там дзесяткі тысяч сваіх салдат і афіцэраў, вораг кідае ў бой новыя дывізіі, напружваючы апошнія сілы. Барацьба на совецка-германскім фронце становіцца ўсё больш напружанай. Ад зыходу гэтай барацьбы залежыць лёс Совецкай дзяржавы, свабода і незалежнасць нашай Радзімы.

Наш совецкі народ з чэсцю вытрымаў выпрабаванні, якія выпалі на яго долю, і поўны непахіснай веры ў перамогу. Вайна з'явілася суровай праверкай сіл і трываласці совецкага ладу. Разлікі нямецкіх імперыялістаў на распад совецкай дзяржавы праваліліся цалкам. Соцыялістычная прамысловасць, калгасны лад, дружба народаў нашай краіны, Совецкая дзяржава—паказалі сваю трываласць і несакрушальнасць. Рабочыя і сяляне, уся інтэлігенцыя нашай краіны, увесь наш тыл чэсна і самаадданна працуюць на задаволенне патрэб нашага фронта.

Чырвоная Армія выносіць на сабе ўвесь цяжар вайны супроць гітлераўскай Германіі і яе саўдзельнікаў. Сваёй самааддананай барацьбой супроць фашысцкіх армій яна заваявала любоў і пашану ўсіх свабодалюбівых народаў свету. Байцы і камандзіры Чырвонай Арміі, якія не мелі раней дастатковага ваеннага вопыту, навучыліся біць ворага напэўна, знішчаць яго жывую сілу і тэхніку, зрываць варожыя замыслы, стойка абараняць ад чужаземных прыгнятальнікаў нашы гарады і сёлы. Гераічныя абаронцы Масквы і Тулы, Одэсы і Севастопаля, Ленінграда і Сталінграда паказалі ўзоры бяззаветнай храбрасці, жалезнай дысцыпліны, стойкасці і ўмення перамагаць. Па гэтых героях раўняецца ўся наша Чырвоная Армія. Вораг ужо адчуў на сваёй скуры здольнасць Чырвонай Арміі да супраціўлення. Ён яшчэ пазнае сілу сакрушальных удараў Чырвонай Арміі.

Не можа быць сумнення, што нямецкія захопнікі яшчэ будуць кідацца на новыя авантуры. Але сілы ворага ўжо падточаны і знаходзяцца на прэдзеле. За час вайны Чырвоная Армія вывела са строю звыш 8 мільёнаў варожых салдат і афіцэраў. Цяпер гітлераўская армія, разбаўленая румынамі, венграмі, італьянцамі, фінамі, стала значна слабей, чым летам і восенню 1941 года.

Таварышы чырвонаармейцы, камандзіры і палітработнікі, партызаны і партызанкі!

Ад вашага ўпорства і стойкасці, ад воінскага ўмення і гатоўнасці выканаць свой абавязак перад Радзімай залежыць разгром нямецка-фашысцкай арміі, ачышчэнне совецкай зямлі ад гітлераўскіх захопнікаў!

МЫ МОЖАМ І ПАВІННЫ АЧЫСЦІЦЬ СОВЕЦКУЮ ЗЯМЛЮ АД ГІТЛЕРАЎСКАЙ НЕЧЫСЦІ.

Для гэтага неабходна:

1) стойка і ўпорна абараняць лінію нашага фронта, не даваць больш ворагу прасоўвацца наперад, усімі сіламі знясільваць ворага, знішчаць яго жывую сілу, знішчаць яго тэхніку;

2) усямерна ўмацоўваць жалезную дысцыпліну, самы строгі парадак і адзінаначалле ў нашай арміі, удасканальваць баявую вывучку войск і рыхтаваць, упорна і настойліва рыхтаваць сакрушальны ўдар па ворагу;

3) распаліць полымя ўсенароднага партызанскага руху ў тылу ў ворага, разбураць варожыя тылы, знішчаць нямецка-фашысцкіх нягоднікаў.

Таварышы!

Вораг ужо адчуў аднойчы сілу ўдараў Чырвонай Арміі пад Растовам, пад Масквой, пад Тіхвінам. Недалёка той дзень, калі вораг пазнае сілу новых удараў Чырвонай Арміі. Будзе і на нашай вуліцы свята!

Няхай жыве 25 гадавіна Вялікай Кастрычніцкай Соцыялістычнай Рэвалюцыі!

Няхай жыве наша Чырвоная Армія!

Няхай жыве наш ваенна-марскі флот!

Няхай жывуць нашы слаўныя партызаны і партызанкі!

Смерць нямецка-фашысцкім захопнікам!

Народны Камісар Абароны І. СТАЛІН.

УРАЧЫСТАЕ ПАСЕДЖАННЕ

МАСКОЎСКАГА СОВЕТА ДЭПУТАТАЎ ПРАЦОЎНЫХ, ПРЫСВЕЧАНАЕ СВЯТКАВАННЮ XXV ГАДАВІНЫ ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ

6 лістапада вечарам у Маскве, у зале паседжанняў Вярхоўнага Совета СССР у Крэмлі адбылося ўрачыстае паседжанне Маскоўскага Совета дэпутатаў працоўных сумесна з партыйнымі і грамадскімі арганізацыямі, стаханаўцамі, ударнікамі і совецкай інтэлігенцыяй, прысвечанае святкаванню XXV гадавіны Вялікай Кастрычніцкай Соцыялістычнай Рэволюцыі. Прысутнічала каля 3000 чалавек.

У 7 гадзін вечара ў прэзідыуме з'яўляюцца таварыш Сталін, кіраўнікі партыі і ўрада. Стоячы, гарачымі працяглымі апладысментамі вітае іх зал. З розных бакоў нясуцца воклічы: «Няхай жыве наш правадыр вялікі Сталін!», «Вялікаму Сталіну ўра!».

У прэзідыуме займаюць месца таварышы **Сталін, Молатаў, Варашылаў, Калінін, Андрэеў, Мікаян, Берыя Швернік, Маленкоў, Шчэрбакоў, Вазнесенскі, Пронін, Папоў, Чэрнаусаў.** У ложах — члены ЦК ВКП(б), члены Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР, наркомы, кіраўнікі маскоўскіх партыйных і совецкіх арганізацый.

Апладысменты ўзнімаюцца з новай сілай, калі па прапанове сакратара МГК ВКП(б) тав. Папова выбіраецца пачотны прэзідыум у саставе таварышоў **Сталіна, Молатава, Варашылава, Кагановіча, Калініна, Андрэева, Мікаяна, Жданава, Хрушчова, Берыя, Шверніка, Маленкова, Шчэрбакова, Вазнесенскага.**

Старшыня Выканкома Моссовета тав. Пронін аб'яўляе:

— Слова для даклада аб 25-й гадавіне Вялікай Кастрычніцкай Соцыялістычнай Рэволюцыі прадастаўляецца Старшыні Дзяржаўнага Камітэта Абароны таварышу **Сталіну.**

Таварыш Сталін накіроўваецца да трыбуны. Яго суправаджаюць бурнай авацыяй. Доўга і горача апладыруе зал. Удзельнікі паседжання вітаюць любімага правадыра.

З **выключнай** увагай удзельнікі ўрачыстага паседжання слухаюць мудры даклад таварыша Сталіна, які дае глыбокі аналіз асноўных падзей пражытага года і вялікую перспектыву нашай далейшай барацьбы і перамогі над нямецка-фашысцкімі захопнікамі.

З выключным уздымам удзельнікі паседжання прынялі тэкст прывітальнага пісьма таварышу Сталіну.

ПІСЬМО ТАВАРЫШУ СТАЛІНУ

АД БАЙЦОЎ, КАМАНДЗІРАЎ І ПАЛІТРАБОТНІКАЎ СТАЛІНГРАДСКАГА ФРОНТА

Байцы, камандзіры і палітработнікі Сталінградскага фронта звярнуліся з пісьмом да таварыша Сталіна. У сваім пісьме гераічныя абаронцы Сталінграда расказваюць любімаму правадыру аб мужнасці і гераізме абаронцаў волжскай крэпасці.

— Мы лічым сваім абавязкам перад Радзімай, — пішуць абаронцы Сталінграда, — не толькі спыніць ворага, але і разграміць яго і вызваліць нашы землі ад фашысцкай тыраніі. З гэтымі думкамі кожны дзень уступаем мы ў бой, з гэтымі думкамі, сціскаючы нашу баявую зброю, знішчаем мы ворага.

— Спыніць ворага пад Сталінградам ва што-б там ні стала — такі зараз наш галоўны лозунг. Для гэтага патрабуецца толькі адно — стойкасць і дысцыпліна. Мы на сваім вопыце ўпэўніваемся штодзённа, што вораг не такі моцны, як яго малююць трусы і панікеры, не так страшны чорт, як яго малююць.

За два месяцы на подступах да Сталінграда знайшлі сваю магілу звыш 100.000 немцаў, італьянцаў і румын. Каля 800 танкаў ператвораны ў жалезны лом ля сцен Сталінграда, а горад стаіць горды і непахісны. 1.002 нямецкіх самалётаў ператвораны ў груды лому.

У заключэнне гераічныя абаронцы Сталінграда пішуць:

— Цяпер мы — воіны, і наша галоўная задача знішчыць азвярэлага ворага і адстаяць нашу Радзіму, не даць наш народ у рабства гітлераўскай Германіі.

Пасылаючы гэта пісьмо з акопаў, мы клянёмся Вам, што да апошняй кроплі крыві, да апошняга дыхання, да апошняга ўдара сэрца будзем адстайваць Сталінград і не дапусцім ворага да Волгі.

Перад тварам нашых бацькоў, пасівеўшых герояў царыцынскай абароны, перад палкамі таварышоў другіх франтоў, перад нашымі баявымі сцягамі, перад усёй Совецкай краінай мы клянёмся, што не абясчэсцім славу рускай зброі, будзем біцца да апошняй магчымасці.

Пад Вашым кіраўніцтвам бацькі нашы перамаглі ў Царыцынскай бітве, пад Вашым кіраўніцтвам пераможам і цяпер у вялікай бітве пад Сталінградам.

Няхай жыве Вялікая Кастрычніцкая Соцыялістычная Рэволюцыя!

Няхай жыве наша радзіма — Совецкі Саюз!

Няхай жыве арганізатар перамогі над гітлераўскай Германіяй — вялікі Сталін!

ЧЫРВОНЫ АБОЗ З ХЛЕБАМ У ЧЭСЦЬ 25-Й ГАДАВІНЫ КАСТРЫЧНІКА

У чэсць 25-й гадавіны Кастрычніка сяляне Міншчыны арганізавалі чырвоны абоз з прадуктамі для партызан. Больш 100 падвод, гружаных хлебам і іншымі прадуктамі, прыбылі ў партызанскі лагер.

Народныя мсціўцы сустрэлі сялян урачыста, з духавым аркестрам.

Паміж партызанамі і прыбыўшымі ў лагер гасцямі адбылася задушэўная гутарка. Многія сяляне тутжа ўступілі ў партызанскі атрад.

Георгій ШЧАРБАТАЎ.

7 лістапада,
Мінская вобласць.

[redacted]

ПРЫВІТАННІ СОВЕЦКАМУ САЮЗУ

У сувязі з 25-й гадавінай вялікай Кастрычніцкай рэволюцыі з розных куткоў свету паступаюць прывітанні Совецкаму Саюзу.

АНГЛІЯ

Прадаўжаюць паступаць прывітанні Совецкаму Саюзу ад палітычных і грамадскіх дзеячаў Англіі.

На імя таварыша Молатава атрымана тэлеграма міністра замежных спраў Вялікабрытаніі п. Антоні Ідэна.

— Подвігі совецкіх узброеных сіл і партызан, праца і пакуты совецкага насельніцтва ў абароне сваёй Айчыны ўвойдуць у гісторыю навекі, — піша Ідэн. — За час, які мінуў пасля гадавіны мінулага года, мы і совецкі народ сталі саюзнікамі на 20 год.

У духу гэтага саюза мы працуем і змагаемся ў імя наступлення дня, калі аб'яднаныя нацыі выганяць лютага ворага з усіх тэрыторый, якія ён заняволіў.

АМЕРЫКА

На імя таварыша Калініна атрымана тэлеграма ад Прэзідэнта Злучаных Штатаў Амерыкі п. Франкліна Рузвельта. Прывітальныя тэлеграмы таксама атрыманы ад спецыяльнага памочніка Прэзідэнта Гары Гопкінса, ад Пратэстанцкага епіскапа Каліфорніі Персанс, ад многіх міністраў і прафсаюзных дзеячаў, ад вядомых пісьменнікаў Тэадора Драйзера, Эптона Сінклера і іншых.

* * *

На імя таварыша Сталіна атрыманы прывітальныя тэлеграмы ад Старшыні Совета міністраў Турэцкай Рэспублікі п. Сараджоглу, ад ваеннага міністра Злучаных Штатаў Амерыкі п. Стымсона, ад асабістага прадстаўніка Прэзідэнта ЗША п. Гарымана, ад Старшыні Нацыянальнага камітэта Змагаючайся Францыі генерала дэ-Голя і іншых.

Стаханаўка Е. Якіменка, працуючы на лакіроўцы мін, дае па 3 і $^1/_2$ нормы.

На фронтах Айчыннай вайны

У РАЁНЕ СТАЛІНГРАДА

Нашы войскі адбівалі атакі праціўніка і паляпшалі свае абарончыя ўмацаванні. Байцы Н-скай часці знішчылі 250 гітлераўцаў, падбілі тры танкі, разбілі дзве гарматы і 7 кулямётаў. У раёне заводаў совецкія гвардзейцы выбілі немцаў з некалькіх будынкаў. Байцы батарэі пад камандаваннем гвардыі лейтэнанта Салохі спалілі і падбілі 32 нямецкія танкі, знішчылі 130 аўтамашын, 21 кулямётную кропку, падавілі агонь 17 артылерыйскіх батарэй і знішчылі не менш 700 нямецкіх салдат і афіцэраў.

ЗНІШЧАНА 1.700 САЛДАТ І АФІЦЭРАЎ

Паўднёва-ўсходней Нальчыка нашы часці на працягу трох дзён вядуць актыўныя баявыя дзеянні і нанеслі гітлераўцам вялікія страты.

На ўчастках, дзе дзейнічае Н-ская гвардзейская кавалерыйская часць, казакі-гвардзейцы за два дні знішчылі да 1.700 варожых салдат і афіцэраў, падбілі і спалілі 27 танкаў, 39 бронемашын, 69 аўтамашын. Захоплен склад з абмундзіраваннем, радыёстанцыя і іншая ваенная маёмасць.

ШТУРМАМ УЗЯТА АДНА ВЫШЫНЯ

Паўночна-ўсходней Туапсе нашы падраздзяленні ўзялі штурмам адну вышыню. На полі бою праціўнік пакінуў 130 трупаў. Захоплена гармата, 3 кулямёты, вінтоўкі і боепрыпасы.

Нашымі Н-скімі падраздзяленнямі знішчана акружаная група праціўніка, якая аказвала супраціўленне. Забіта 170 нямецкіх салдат і афіцэраў. Захоплены трафеі.

Н-ская часць знішчыла 270 нямецкіх салдат і афіцэраў. Захопленыя ў палон нямецкія салдаты расказваюць аб велізарных стратах, якія церпяць нямецкія войскі.

НА ЗАХОДНІМ ФРОНЦЕ

На радзе ўчасткаў праходзіла артылерыйска-кулямётная перастрэлка. На працягу аднаго дня нашы снайперы і разведчыкі знішчылі да 700 нямецкіх салдат і афіцэраў.

ЗНІШЧАНА 158 НЯМЕЦКІХ САМАЛЁТАЎ

З 1 па 7 лістапада ўключна, у паветраных баях, на аэрадромах і агнём зенітнай артылерыі знішчана 158 нямецкіх самалётаў.

МІЖНАРОДНАЯ ІНФАРМАЦЫЯ

АНГЛІЙСКАЕ НАСТУПЛЕННЕ Ў ЕГІПЦЕ

Англійскія войскі ў Егіпце паспяхова прадаўжаюць сваё наступленне. Нямецка-італьянскія войскі адступаюць па ўсяму фронту. Іх страты ў танках і авіяцыі выключна вялікія.

За 12 дзён наступлення нашы саюзнікі — англічане нанеслі фашысцкім войскам вялікі ўдар. У палон захоплена звыш 20.000 немцаў і італьянцаў. Апрача таго захоплена 350 варожых танкаў, 400 гармат і 1000 аўтамашын.

* * *

Англійскае камандаванне паведамляе, што 7 лістапада 8-я армія прадаўжала гнаць бронетанкавыя сілы праціўніка, якія адступаюць да лівійска-егіпецкай граніцы. Акружэнне італьянскіх войск, пакінутых сваімі германскімі саюзнікамі ў Эль-Аламейна, прадаўжаецца. Цяпер стала ясна, што немцы адступаюць, не спрабуючы забяспечыць адыход італьянскай пяхоты. Узяты ў палон асабісты састаў штабоў трох італьянскіх дывізій.

ВЫСАДКА АМЕРЫКАНСКІХ ВОЙСК У ПАЎНОЧНАЙ АФРЫЦЫ

Як паведамляе агенцтва Рэйтэр з Лондана, амерыканскія войскі высадзіліся ў радзе пунктаў Французскай Паўночнай Афрыкі. У аперацыі ўдзельнічаюць сухапутныя войскі, флот і авіяцыя. Войскі, якія высадзіліся, неадкладна атрымаюць значныя падмацаванні англійскай арміі. У сваім звароце па радыё да народа Францыі і да французаў, якія жывуць у Афрыцы, Прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі Рузвельт заявіў:

«Мы ідзем да вас, каб даць адпор жорсткім захопнікам, якія хочуць назаўсёды пазбавіць вас незалежнасці, адняць у вас права жыць. Мы ідзем да вас выключна для таго, каб разграміць і знішчыць вашых ворагаў. Мы завяраем вас у тым, што як толькі германская і італьянская пагроза для вас будзе знішчана, мы неадкладна пакінем вашу тэрыторыю». Рузвельт заклікае французаў аказаць амерыканцам дапамогу ў іх ваенных аперацыях.

У КАІР ПРЫБЫЛІ АМЕРЫКАНСКІЯ ВОЙСКІ

Агенцтва Рэйтэр перадае з Каіра (Егіпет), што туды прыбыла каля 7.000 амерыканскіх войск.

ЗВАРОТ ДЭ-ГОЛЯ ДА ФРАНЦУЗСКАГА НАРОДА

Французскі генерал дэ-Голь, які ўзначальвае свабодалюбівыя сілы Францыі супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў, звярнуўся па радыё з прамовай да французскага народа.

«Саюзнікі Францыі,—сказаў дэ-Голь,—прынялі захады, каб пачаць вызваленчую вайну за Французскую Паўночную Афрыку. Момант выбран вельмі ўдалы. Французскі народ, адзіны ў сваім супраціўленні, чакае толькі зручнага моманта, каб узняцца як адзін чалавек. Гэты момант наступіў.

Французы! У Паўночнай Афрыцы пачалі высаджвацца вялікія сілы. Справа ідзе аб тым, каб наш Алжыр, наш Туніс, наша Мароко з'явіліся адпраўной базай для вызвалення Францыі. Французскія афіцэры, салдаты, матросы, лётчыкі, служачыя! Уставайце! Дапамагайце нашым саюзнікам! Далучайцеся да нас безагаворачна! Прэч здраднікаў! Вялікі момант наступіў!».

НОВЫ НАЛЁТ АНГЛІЙСКАЙ АВІЯЦЫІ НА ГЕНУЮ

Уноч на 8 лістапада англійскія самалёты зноў бамбілі Геную (партавы горад у Італіі). Атака была зроблена ў большым маштабе, чым у мінулую ноч. Адзначана многа буйных пажараў. Такім чынам англійская авіяцыя нанесла яшчэ адзін сакрушальны ўдар парту, які немцы і італьянцы выкарыстоўвалі як базу для пасылкі падмацаванняў у Паўночную Афрыку. Узрывамі фугасных бомб, многія з якіх важылі звыш паўтары тоны, парту прычынены вялікія разбурэнні.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.

61720